

tilkørselsforhold, skatter, afgifter osv., får varehuset. Det er det, det frie initiativ altid har befordret. Tingene kommer til at ligge dér, hvor det er bedst og billigst og mest brugervenligt for borgerne.

Formanden:

Det var altså ikke til fru Gitte Seeberg, men til en anden deltager i rækken af korte bemærkninger. Vi skal prøve at holde de korte bemærkninger til den foregående ordfører.

Men så forstår jeg, at vi er fremme ved hr. Jørn Jespersen som ordfører.

Jørn Jespersen (SF):

Jeg kan forstå, at Fremskridtspartiet mener, at det er Bilka, der skal bestemme, hvor lavprisvarehusene skal ligge. Det er selvfølgelig også et synspunkt; det har bare ikke ret stor opbakning i befolkningen og i den store del af erhvervslevet.

Vi synes i SF, at det er ganske fremragende, at der nu er kommet et forslag fra miljøministeren, som skaber en mulighed for en bedre planlægning af udviklingen i butikstrukturen. Det har jo været et stort ønske for SF, at der kom sådan et forslag. Det er cirka to år siden, at vi indkaldte miljøministeren i et samråd med henblik på at få igangsat nogle initiativer, der kunne skabe en bedre planlægning af udviklingen i butikstruktur og sætte en bremse på den udvikling, der var i gang, når det drejer sig om lavprisvarehuse og storcentre. Derfor er vi selvfølgelig meget glade for, at det nu endelig sker.

Når vi har haft det ønske, så er det selvfølgelig, fordi der var en skæv udvikling i gang. På det tidspunkt, hvor miljøministeren indførte sit midlertidige stop, og hvor man satte Detailhandelsudvalget i gang med sit arbejde, var der faktisk planlægning i gang af butikker med et samlet kundeunderlag på 1,6 millioner mennesker.

Det vil altså sige, at hvis der ikke var blevet gjort noget, havde der været en stor sandsynlighed for, at der var blevet etableret butikker til 1,6 millioner mennesker. Heraf var over halvdel af arealet butikker, der var planlagt uden for de eksisterende bymidter. Det vil altså sige, at det var megabutikker, som ville dræne bymidterne og tage meget af handelen fra landdistrikter og dermed skabe butiksød også i landdistrikterne.

Den udvikling ville også have medført en massiv social skævhed. Den ville betyde, at en

masse mennesker, som af den ene eller den anden grund ikke har en bil, ville få langt sværere ved at købe ind og ville få et langt dårligere udbud af butikker og dermed af varer, ofte varer i en vis prisbillig kategori, og dermed ville vi i virkeligheden også få en udvikling, der var til stor social skade.

Hvis udviklingen havde fået lov at fortsætte, ville vi have fået en massiv miljøbelastning på grund af øget bilkørsel. Der er lavet undersøgelser bl.a. i Sverige, som viser, at når der bliver etableret et storcenter, så sker der en udvikling i biltrafikken i de kommuner, som storcentrene berører, som betyder helt op til 11 gange mere bilkørsel i den pågældende kommune. I de svenske kommuner, hvor man har undersøgt det, var der ingen steder, hvor biltrafikken steg med mindre end 200 pct. Det vil altså sige, at der er et helt entydigt billede i retning af øget biltransport og øget CO₂-udledning helt i strid med vores miljøpolitiske målsætninger.

Der er heller ingen tvivl om, at hvis udviklingen havde fået lov at fortsætte, ville vi have set en udvikling med meget færre job i detailhandelen, netop de job, der er karakteriseret ved en høj grad af service, høj grad af kvalitet, over mod nogle butikstyper med meget lavere service, med dårlig kvalitet.

Det er blevet fremhævet her under debatten, at der er tale om et forslag, som fører til øget centralisering. Det er efter vores opfattelse det rene vås. Der er tale om, at vi sørger for, hvis forslaget bliver gennemført i nogenlunde den udførelse, det har nu, at give amter og kommuner nogle bedre redskaber til at foretage den decentrale planlægning.

Og det undrer mig egentlig, at de borgerlige partier i den grad kan være imod det, for det var jo sådan set også det, der var hensigten med den planlov, der blev indført i 1987 under anførsel af miljøminister Christian Christensen. Der var nøjagtig de samme hensigter og intentioner i den planlov om at sikre et varieret udbud af butikker, om at sikre en fornuftig planlægning af butikstrukturudviklingen, helt de samme intentioner, som ligger i det forslag, vi behandler i dag.

Problemet er bare, at intentionerne ikke er ført ud i livet, at redskaberne ikke har været gode nok til, at de kunne blive udført. Der har nemlig været tale om, at kommuner og amter er blevet spillet ud mod hinanden af de store kapitalkæder, og at enhver snak om den decentrale planlægning derfor har været blålys og en illusion.